

Landskap: Skåne Upptecknare: Marie Richter
 Härad: Berättare: Gustav Jönsson
 Socken: Malmö Berättarens yrke: Lokförare
 Uppteckningsår: 1962 Född år 1886 i Malmö

Utbildning till smed. s. 1-2.
 Hemma in det nya året på stället. s. 1.
 Meridsommar. s. 2.
 Nöjen. s. 2-4.
 Fotografen. s. 4-5.
 Bokhandlare s. 5
 Apotek. s. 5.
 Grosshandlare. s. 5-6.
 Troröförare. s. 6.
 Lykttändare. s. 6.

ACC. N:R M. 16650:/.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Började i smedja i fjortonårsåldern. Tre och ett halvt år som lärpojke. Bondsmederna bodde hos smeden, i staden var det inte inkvartering. Vi gjorde kassaskåp. Gjorde ett lås i gesällprov. Malmö hantverksförenings styrelse skulle godkänna provet. Sedan blev man smedsgesäll. Tillhörde fackföreningen, då hade man uppfyllt sina plikter. Även medlem av socialdemokratiska ungdomsföreningen liksom de flesta. Som lärpojke hade man 3 kr i veckan, räckte till träskor och blå blus. Resten fick föräldrarna stå för. Gesällerna hade 28 öre i timmen. Började kl 6, kl 9 halv timmes frukost, kl 12 middag, slutade kl. 6 - 7 på kvällen, sedan skulle man i aftonskola. Råvaror skaffades genom stora firmor som skaffade järn till alla, smeden hade ej stort lager. Affären var på Östergatan. I regel beställdes varorna, kunde vara gravräck och trappräck. När smeden inte var i smedjan stod en pojke och höll utkik och när smeden kom ropade han "hets, hets" in i smedjan så de andra kunde sätta i gång. Järnet skall värmas, smidas ut och böjas, vi hade tänger

ACC. N:R M. 16650:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

av olika format att hålla järnet med och filar. Det fanns många små smedjor överallt i staden. På nyårsnatten samlades vi alla pojkar och skulle hamra in det nya året direkt på städet. Hamrade i särskild takt, minst fem minuter.

Till midsommar skulle samlas grönt till majstången, plockade en gång i parken framför stadsträdgårdsmästarens hus och blev tagna av polisen men släpptes genast igen, vi hade tillåtelse att plocka överallt då. Hyresgästerna samlade till kalas på gården. Dansade hela natten. I Folkets Park spelade flickorna gitarr och pojkarna harmonika.

Såg ett demonstrationståg där K.G. Ossian Nilsson gick i spetsen med studentmössa på sig, det väckte uppseende.

Det blev brännvinstrejk i staden då brännvinet höjdes med 20 öre per liter, kom överens om att inte köpa brännvin, en del körde till Svedala och Hurva och lade upp lager. Men strejken varade inte så länge. Blev sedan en tivolivisa: Foran gick...

Malmö gamla Tivoli låg mitt för Pildamsskolan. Inträde för 10 öre.

ACC. N:R M.16650:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND
—

Där kunde de dansande tävla om ur och kameror, mycket ovanliga saker på den tiden. Där fanns bondkomiker och världsartister. En lindansare bakade plättar på linan. Ibland var där filmföreställningar. "Barn slåss med kuddar" hette en film, de slogs så fjädrarna rök, ofta var det inget innehåll i filmerna. Förr låg en mölla på tivolitomten. Första stället jag sett film på låg vid Rönneholmsvägen, nu är där sockerfabrik. Kocks biograf vid David Halls bro var jag också på. Inträde kostade 15 öre för barn. Den som hade biografen hade först muntlig redogörelse för filmen. En film hette: Vem var mördaren. Utspelades i tropikerna. En äldre man blev skjuten, arvingen misstänktes, detektiv tillkallades och fann att revolvern utlösts av sig själv då solstrålar träffat ett optiskt glas som i sin tur påverkat avtryckaren. Efteråt kom biografägaren in och sade, detta var mördaren. Teater. Hade en kamrat vars far halade ridån på en teater, när de spelade "Jorden runt på 80 dagar" lades ett täcke på golvet

ACC. N:R M. 16650:4

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND
—

och vi kröp innunder och skulle vara böljor. Gick någon gång på teater om jag lyckats sprä en femtioöring. Sedan när man kom hem skulle alla scener spelas upp för föräldrarna.

Positivhalare ganska vanligt, ofta hade de en klunga barn efter sig. Mycket vanligt med gitarr, harmonika och fiol i hemmet. Far var mycket skicklig i att skriva av noter, skrev däremot inte så bra vanligt skrivstil. Vi sjöng tillsammans med kusinerna. Sångkörer ganska vanligt, en hette Svea, dess ledare Rosen. De sjöng vid festliga tillfällen. Ofta gick små sångföreningar på gatan och tittade efter var det var fest. Då ställde de sig på gården och sjöng. Kom någon ner och frågade hände det att någon sade att de blivit beställda till en viss femtioårsdag och då tillfrågades de om de inte ville komma upp och sjunga på den pågående födelsedagsfesten i stället.

Fotografer. Cecilia Nilsson på Kalendegatan den första. En dansk hade foto Sörensson på Förstadsgatan. Roykjer var det en som hette. Man skulle ha sina bästa kläder på sig när man gick till

ACC. N:R M. 16650:5.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

fotografen. Där fanns korintiska pelare att luta sig mot. En del kulisser fanns även. Gärna skulle det vara en strand att se ut över, det fanns en kuliss med en gondol där mannen skulle sitta i gondolen med åror i handen och flickan stå på stranden. Mycket vanligt bland arbetarklassen var att sitta vid ett bord med en pilsner bredvid sig och låta sig fotograferas så. Fotografierna var inte så stora på den tiden, de byttes särskilt till konfirmationen. Visitkort byttes också, de skulle ligga i en skål på bästa bordet.

De största bokhandlarna var Falkmans, Glerup och Kronholms, den sistnämnda låg på Stortorget där affären Asu nu ligger, den är älst. I skolan köptes böcker av läraren, vågade aldrig gå in i en bokhandel, för dyrt. På apotek härskade en viss skräckstämning. Apoteket Lejonet älst.

Många stora grosshandlare hade dels våning i staden och dels sommarnöje utanför. Ribersborg på 1000 tunnland ägdes av en grosshandlare, i Bellevue fanns liknande stora gårdar, gross-

ACC. N:R M. 16650:6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

handlarna reste med stora skjutsar fram och tillbaka.

Trossförare ett yrke som fanns på den tiden. De reste ut och hämtade segelfartygen som sedan ~~här~~ "förhalades" in.

Lykttändare med stake gick och drog i kjedjan.